

ΚΟΚΚΙΝΑ ΔΑΝΕΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

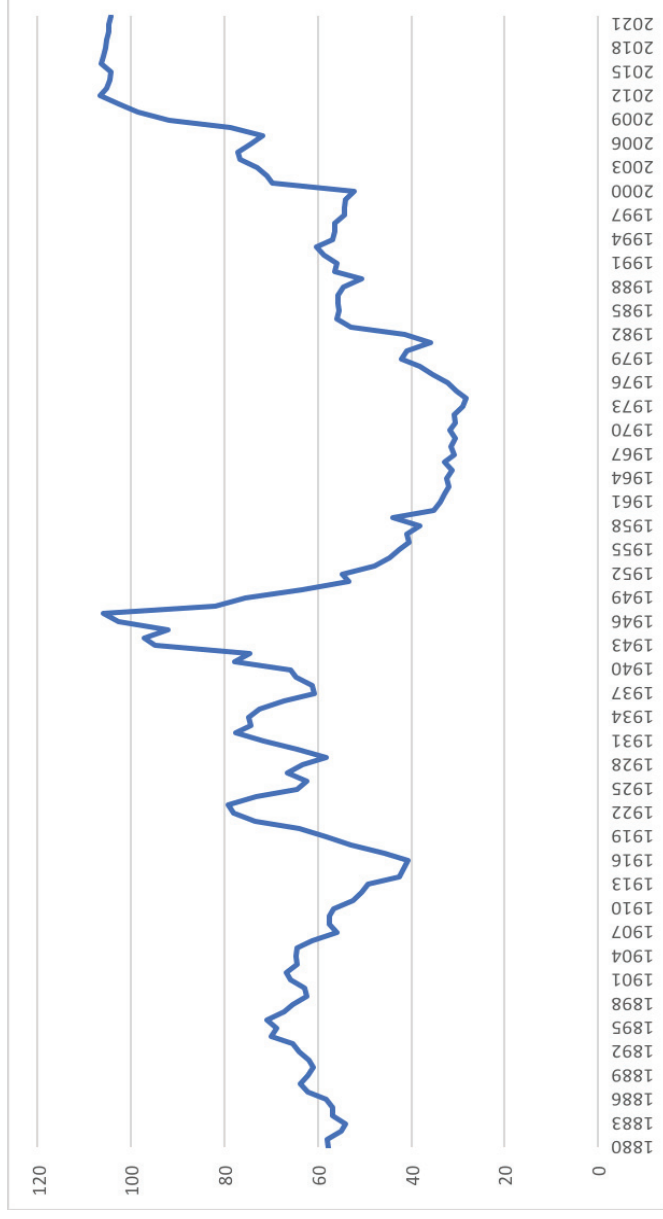
Παναγιώτης Ε. Πετράκης
Καθηγητής

1

Εξέλιξη του χρέους ως προς το ΑΕΠ αναπτυγμένων οικονομιών 1880-2021*

%

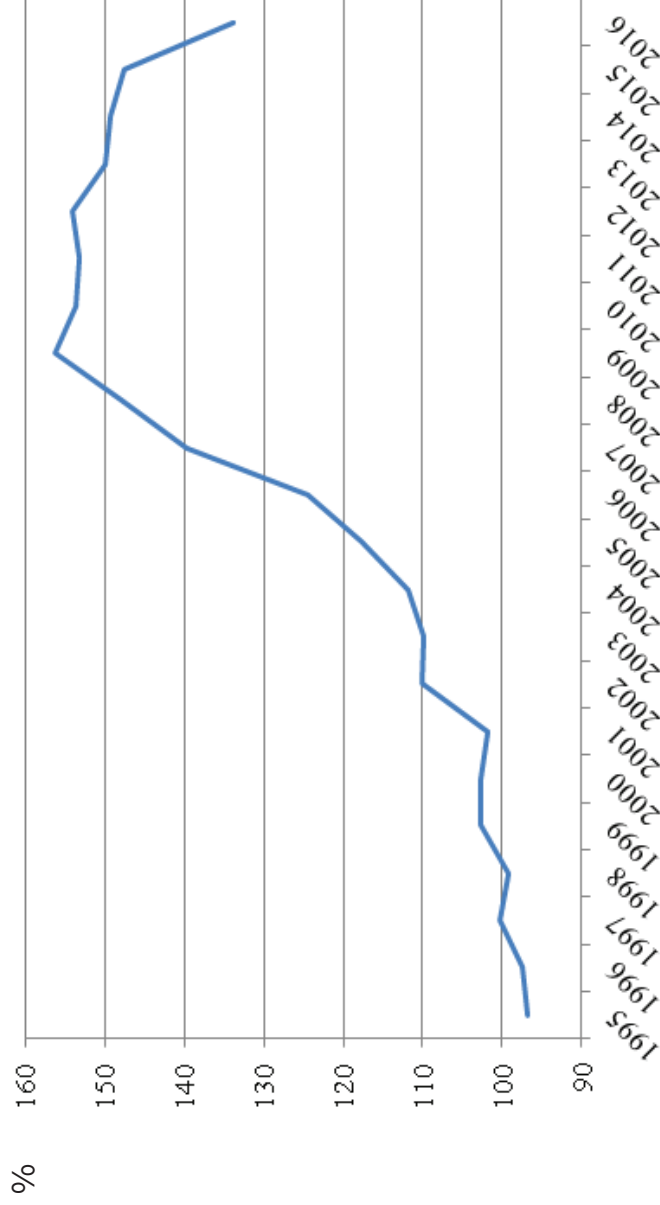
Πηγή: IMF, WEO Οκτ. 2017, επεξεργασία στοιχείων.

Σημειώσεις: *Θεωρούνται 39 χώρες που έχουν ταξινομηθεί ως ανεπτυγμένες από το IMF Τα ποσοστά από 2017-2021 αποτελούν προβλέψεις του IMF.

Εξέλιξη του Καθαρού Ιδιωτικού Χρέους ως προς το ΑΕΠ για τις 28 Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πηγή: Eurostat (database tipspd20).

Η τυπολογία των δανείων και τα Κόκκινα Δάνεια

Βιώσιμη Επιχείρηση ή Ιδιώτης Μη Βιώσιμη Επιχείρηση ή Ιδιώτης

Εξυπηρετούμενα

Καλά Δάνεια

Μη Παραγωγικά Δάνεια

Μη Εξυπηρετούμενα

Προσωρινή κατάσταση ή

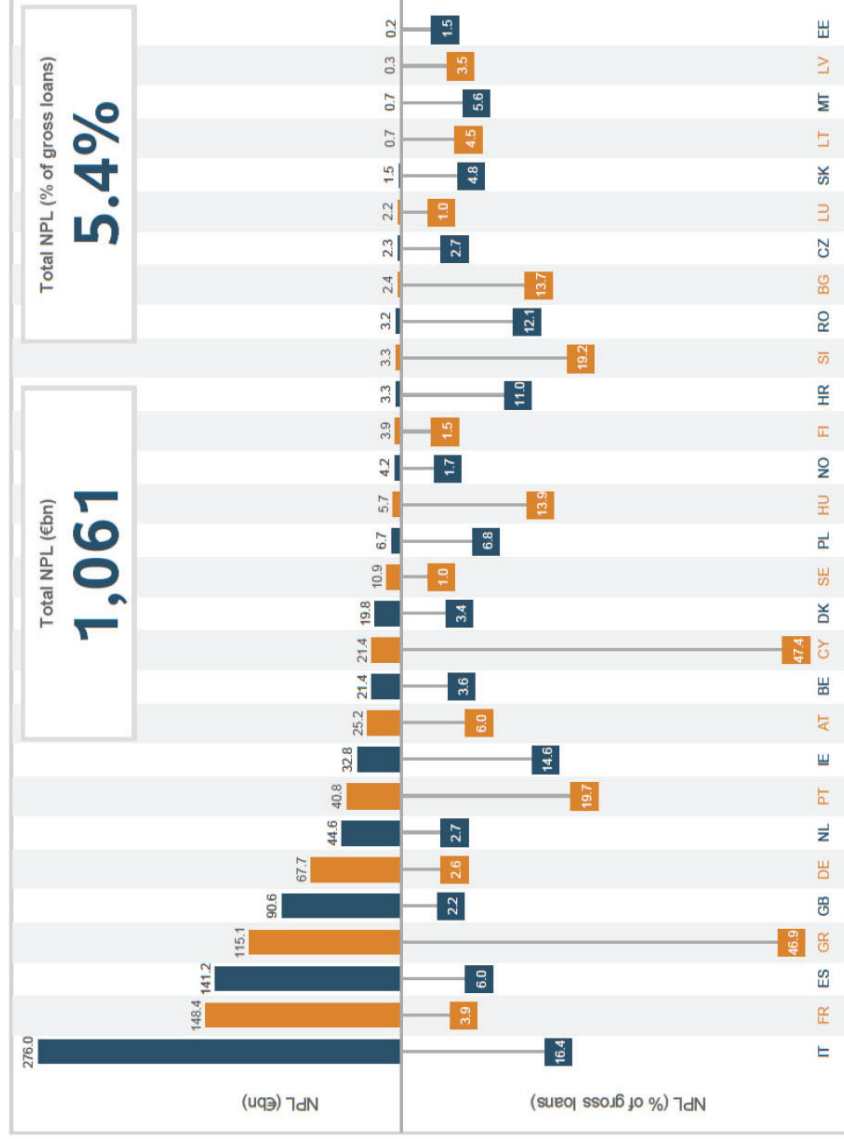
Κακό Δάνειο

Στρατηγική Μη πληρωμή

Η έκταση του προβλήματος

NPLs στην Ευρωπαϊκή Ένωση: κατανομή ανά χώρα, (ως δις ευρώ και ως % των συνοδικών καθαρών δανείων), Ιούνιος 2016.

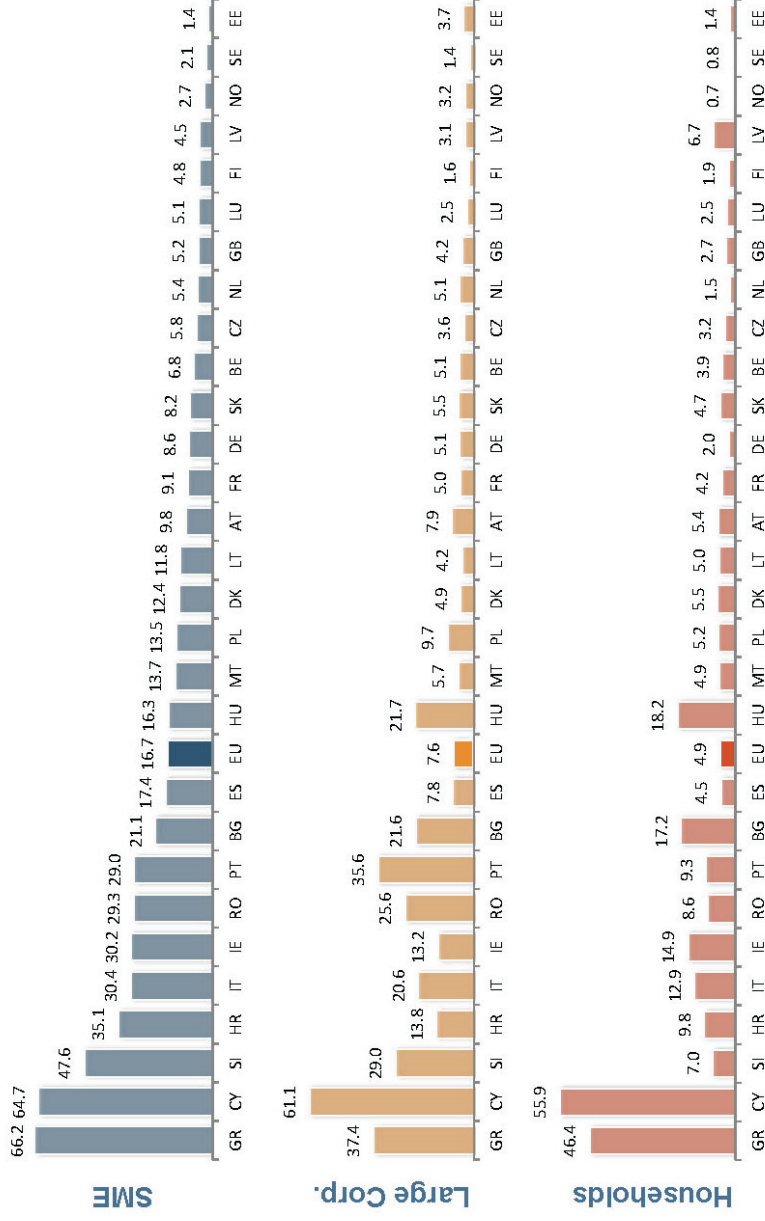

Πηγή: The EU Banking Sector - risks and recovery. A single market perspective, ESM 2017

Η έκταση του προβλήματος

Κατανομή του ρυθμού των NPLs (%) ανά τομέα (νοικοκυριά, μεγάλες επιχειρήσεις και μικρομεσαίες επιχειρήσεις) στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

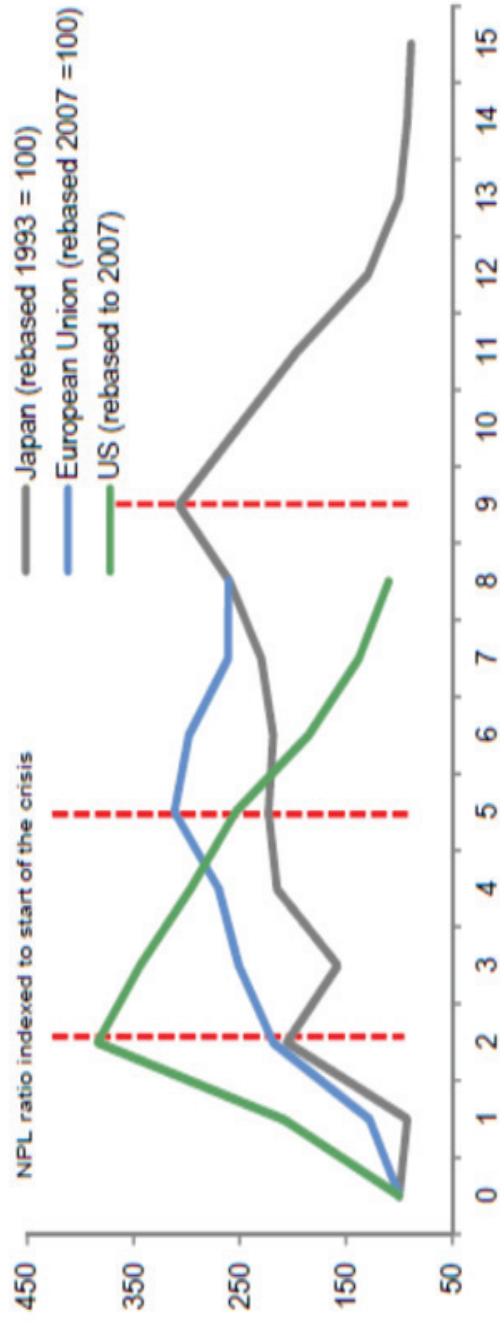
Πηγή: The EU Banking Sector - risks and recovery. A single market perspective, ESM 2017

Η έκταση του προβλήματος

Εξέλιξη του μεγέθους των NPLs* στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στην Ιαπωνία και στις Η.Π.Α.

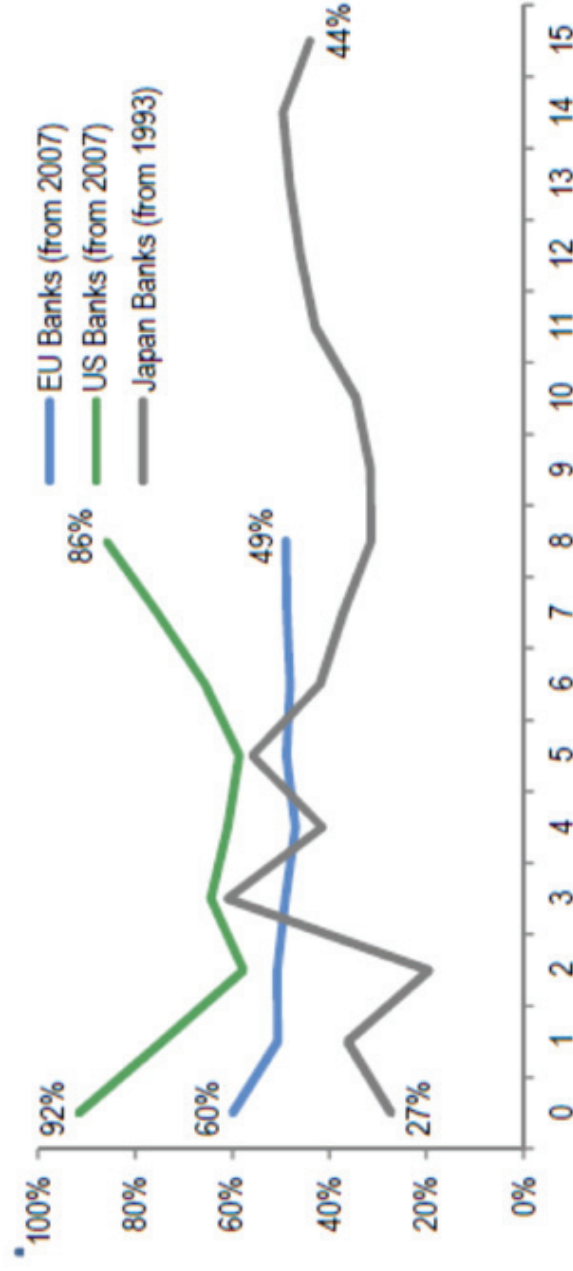
Πηγή: The EU Banking Sector - risks and recovery. A single market perspective, ESM 2017.

Σημείωση: * Το δείγμα για την Ιαπωνία ξεκινά από το 1993, ενώ για την Ευρωπαϊκή Ένωση και για τις ΗΠΑ από το 2007.

Η έκταση του προβλήματος

Πορεία βαθμού κάλυψης των NPLs* στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στην Ισπανία και στις Η.Π.Α.

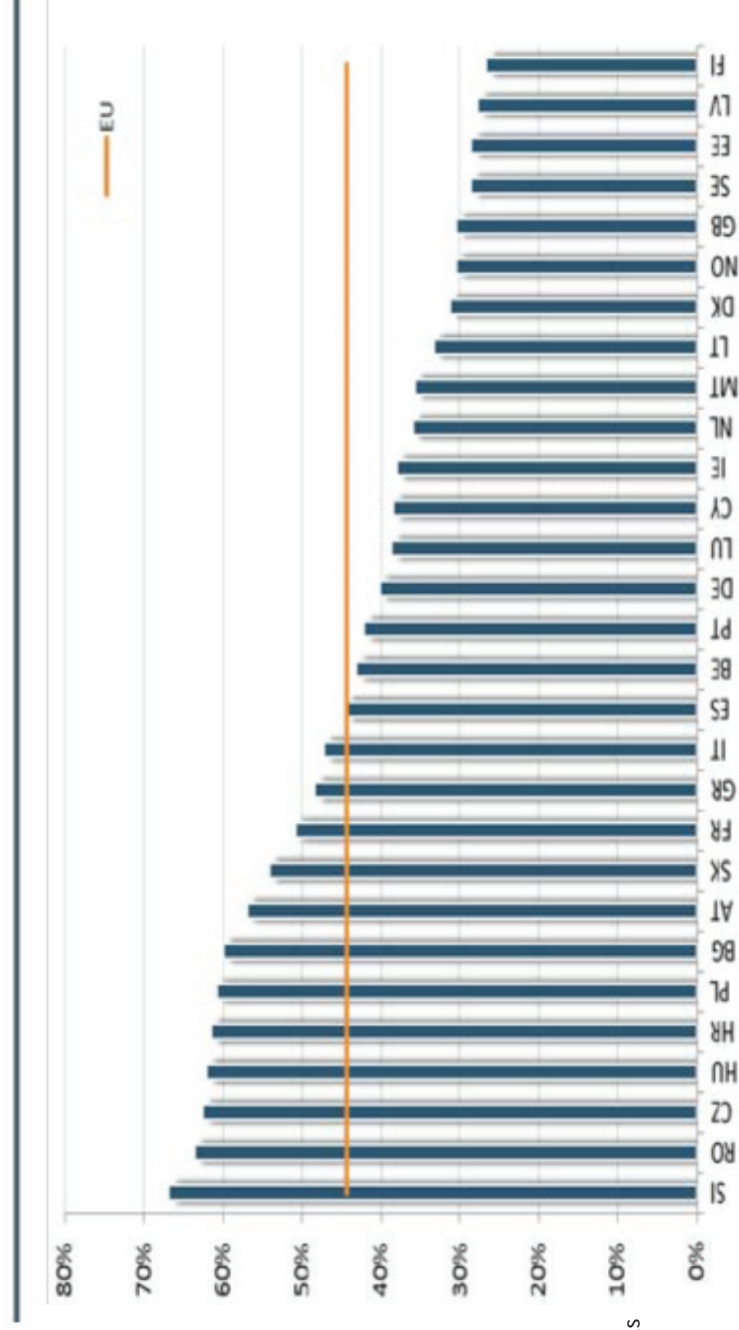
Πηγή: The EU Banking Sector - risks and recovery. A single market perspective, ESM 2017.

Σημείωση: * Το δείγμα για την Ισπανία ξεκινά από το 1993, ενώ για την Ευρωπαϊκή Ένωση και για τις ΗΠΑ από το 2007.

Κατανομή των Επενδύσεων

Βαθμός Κάλυψης των NPLs (σταθμισμένος μέσος ανά χώρα)

Πηγή: The EU Banking Sector - risks and recovery. A single market perspective, ESM 2017.

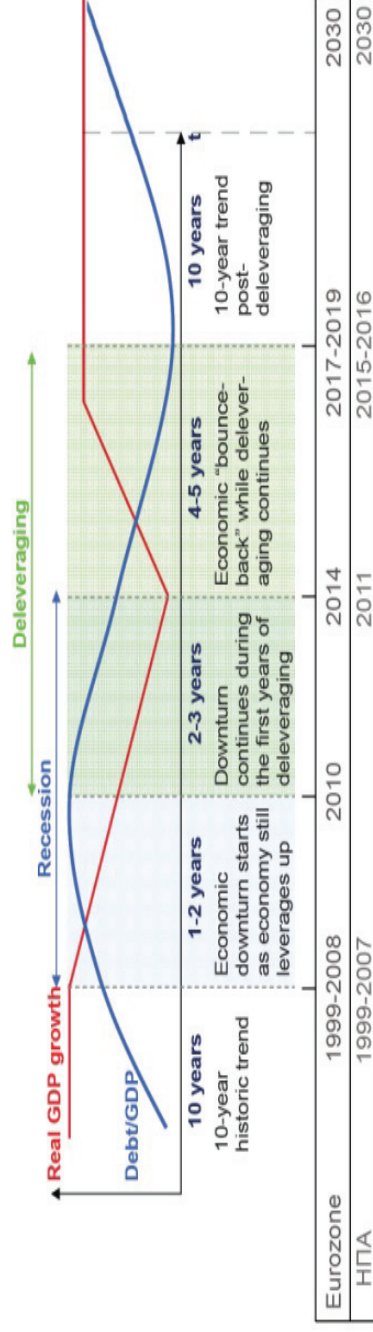

Ο τραπεζικός τομέας της Ευρωζώνης σε σύγκριση με τις ΗΠΑ (2017)

	Συνολικά Περιουσιακά Στοιχεία των Τραπεζών (€ δις)	Συνολικά Περιουσιακά Στοιχεία των Τραπεζών (% του ΑΕΠ)
Ευρωζώνη	41480,32	390,58%
ΗΠΑ	16124,61	95%

Πηγές: ECB, WEO (2017), Board of Governors of Federal Reserve System, επεξεργασία στοιχείων.

Ύφεση, απομόχλευση και μεγέθυνση στην Ευρωζώνη και στις ΗΠΑ

Πηγή: Petrakis P.E., Kostis P.C., Valsamis D.G. (2013), "European Economics and Politics in the Midst of the Crisis: From the Outbreak of the Crisis to the Fragmented European Federation", New York and Heidelberg: Springer

Ελληνικό Αναπτυξιακό Πρόβλημα και Κόκκινα Δάνεια

ΙΔΙΟΜΟΡΦΟΙ ΘΕΣΜΟΙ 1ο ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΙΔΡΑΣΕΩΝ

- Εξαρτημένη Δημοσιονομικά Οικονομία
- Κατανομή των πόρων εκτός μηχανισμού της αγοράς
- Ιεραρχικές δομές
- Υψηλά κόστη συναλλαγών

ΙΔΙΟΜΟΡΦΟΙ ΘΕΣΜΟΙ 2ο ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΙΔΡΑΣΕΩΝ

Υψηλός συστηματικός κίνδυνος
Δραστηριότητες rent seeking
Επίδειψη των σχετικών τιμών (του λόγου κεφάλαιο/εργασία) ο οποίος όταν είναι υπέρ του κεφαλαίου οδηγεί σε χαμηλή προσφορά εργασίας

ΙΔΙΟΜΟΡΦΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

Μη διαφοροποίηση κινδύνου στις επενδυτικές συμπεριφορές
Ιδιόμορφο πολιτισμικό υπόβαθρο

- Αποφυγή αβεβαιότητας
- Συλλογικότητα σε ομάδες (δεσμοί οικογένειας)
- Χρονικός προσανατολισμός

Συμπεριφορές Loss Aversion

Διαίωσις του Στάσιμου Αναπτυξιακού Προτύπου

Χαμηλή ταχύτητα δημιουργικής καταστροφής
Χαμηλά επίπεδα επιχειρηματικότητας και “γέννησης” νέας καινοτομίας

Creative Destruction

Η διαχείριση του υπερβολικού ιδιωτικού χρέους και τα NPLs

- Παρότι έχει υπάρξει πρόοδος στην απομάκρυνση των NPLs από τους ισολογισμούς των τραπεζών, η μείωση στο συνολικό ιδιωτικό χρέος βρίσκεται σε αρχικό στάδιο. Το συνολικό ιδιωτικό χρέος στην Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει, ως αστάθμητος μέσος, περίπου στο 150% του ΑΕΠ. Η απομάκρυνση των NPLs από τους ισολογισμούς των τραπεζών αποτελεί αναγκαιότητα, παρότι δεν περιλαμβάνει μια ένα προς ένα μείωση στο ιδιωτικό χρέος. Για να μειωθεί σημαντικά η σθέτηση δανείων, το χρέος πρέπει να φτάσει σε βιώσιμα επίπεδα.
- Οι κύριες λύσεις που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν για την αντιμετώπιση των NPLs είναι οι κάτωθι:
 1. Πρώιμη αναδιάρθρωση τραπεζών για να είναι σε θέση να υποστηρίξουν την διαδικασία αναδιάρθρωσης του χρέους.
 2. Τα Εθνικά πτωχευτικά πλαίσια θα πρέπει να αναδιαρθρωθούν και να ενισχυθούν με πόρους.
 3. Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να συμμετέχουν με κόστος στις διαδικασίες αναδιάρθρωσης
 4. Η οργάνωση Asset Management Companies (AMC) είναι σημαντική διαδικασία.